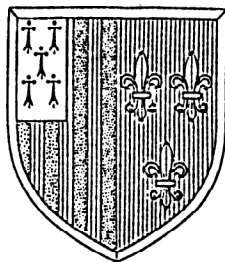

DUFFEL

MONUMENTEN GEMEENTE

Sint - Norbertusinstituut voor verpleegkunde

Kasteel Wouwendonk

Het Sint-Norbertusinstituut voor Verpleegkunde

Een voorgeschiedenis

De plaats, waar vandaag het Sint-Norbertusinstituut voor Verpleegkunde staat, kent reeds een lange geschiedenis. In 1414 werden deze gronden, het "Gijsels Veld", aangekocht door de abdij van Tongerlo om er een pastorie te bouwen. Volledig vernieuwd rond 1487 zou het gebouw, ook het "Baerenhoff" genoemd, tot in 1585 tot woning dienen van de Duffelse pastoors. De pastorie, volgens teksten uit die tijd een prachtige woonst, was omgeven door een hofgracht, en behalve de woning waren er nog stallingen, schuren en een brouwerij. Een deel van de gebouwen en gronden werden verhuurd.

Tijdens de godsdienstoorlogen werd het landgoed echter grotendeels verwoest (3 juni 1585). Nadat de pastoors hun intrek hadden genomen in kasteel Ter Elst, eveneens eigendom van de abdij van Tongerlo, werd het Baerenhoff, voortaan beter bekend als "de oude pastorie", gedeeltelijk hersteld en verhuurd. Veel zorg werd er echter niet aan besteed, ook niet nadat in de tweede helft van de 18de eeuw de gebouwen omgevormd werden tot een twee-, later een drie- woonst. Na de Franse Revolutie aangeslagen als "zwart goed", werd het geheel overgedragen aan de gemeente Duffel, om opnieuw als pastorie te dienen. Hier-voor bleek het echter te bouwvallig, zodat de gemeente een huis in de Kiliaan-straat moest huren om de pastoor onderdak te verschaffen. Dit zou zo blijven tot in 1846 de huidige pastorie werd opgetrokken.

Het "kasteel Wouwendonk" of "kasteel Gevers"

Inmiddels werden de woningen van de "oude pastorie", volgens het register van het kadaster (1834) "twee vervallen huizen", samen met de grond kort na 1840 door de gemeente verkocht aan Joannes Baptista Lauwens, rechter bij het hof van beroep te Brussel. Na afbraak verkocht hij de gronden in 1848 verder aan Jan Balthazar De Haen, ere-procureur te Antwerpen. Deze liet er in 1850 een "maison de campagne" optrekken. **Architect was Jan Pieter Cluysenaer** (Kampen, Nederland, 1811; + Brussel 1880), geen onbekende. Hij bouwde hoofdzakelijk in Brussel en omgeving. Bekende bouwwerken van hem zijn o.m. de Brusselse St.-Hubertusgalerij, de stations van Aalst, Lokeren, kastelen o.a. in Dilbeek en Drogenbos, en talrijke landhuizen.

Het nieuwe "buitenverblijf" veranderde op korte tijd verscheidene malen van eigenaar, tot het in 1865 werd aangekocht door Eugène Gevers, suikerraffineerder te Antwerpen, die er voortaan tijdens de zomermaanden verbleef. Het domein zou nu lange tijd in handen van de familie Gevers blijven: na het overlijden van Eugène Gevers werd het bewoond door zijn echtgenote Celina Selb, tot aan haar dood in 1912. Nadien werd zoon Marcel Gevers de nieuwe kasteelheer. De familienaam bleef sedertdien verbonden aan het gebouw, dat vandaag nog steeds bekend staat als het "kasteel Gevers". Het groeide uit tot een groots domein, met twee remises, een orangerie, een rustpaviljoen, een tennis- en cricketveld, een grote vijver en een prachtige beukendreef. De familie hield er ook het nodige personeel op na: een koetsier, twee hoveniers, drie kamermeiden en een keukenmeid.

De kasteelheer nam tevens deel aan het Duffelse dorpsleven. Zo was hij o.m. ere-voorzitter van het comité, opgericht n.a.v. de viering van de honderdste verjaardag van moederke Diddens. Toen stelde hij zijn kasteeldomein open voor het publiek. Het park werd feeëriek verlicht met lampions en gekleurde ballons. Er werden versnaperingen en fruit voorzien voor de kinderen, en bij brouwer Siebens werden enkele tonnen bier gehaald voor de volwassenen.

Sint-Norbertusinstituut voor verpleegkunde

Na de Eerste Wereldoorlog werd het kasteel enkele jaren verhuurd, om, in 1924, verkocht te worden aan het Duffelse klooster. De zijvleugel werd in 1932 aangebouwd, aanvankelijk als internaat voor de verpleegsterschool, nu in gebruik als klaslokalen voor het Sint-Norbertusinstituut voor Verpleegkunde, dat er door het Convent van Betlehem sedert 1930 wordt ingericht.

In het kader van het Europees Jaar voor het Bouwkundig Erfgoed - Monumentenjaar 1975, werd Duffel, tussen meer dan 300 kandidaten, samen met 16 andere plaatsen, als "modelgemeente" bekroond met de titel MONUMENTEN-GEMEENTE.

Dat het hier niet om een eenmalige actie ging, maar de inspanningen op het vlak van monumenten- en landschapszorg van blijvende aard zijn, bewijst het feit dat steeds meer mensen de gemeente komen opzoeken: om even te verpozen in het groene kader langs de Netedijken, of om een bezoek te brengen aan het Heemkundig Museum of enkele van de historische gebouwen. In de 16de eeuw bekend als een "seer plaisante, schoone plaetse", is Duffel ook vandaag een bezoek méér dan waard.

